

34/93

PAŃSTWOWA JEDNOSTKA ORGANIZACYJNA
„POLSKIE RADIO I TELEWIZJA”
OŚRODEK BADANIA OPINII PUBLICZNEJ

00-950 Warszawa, skr. pocztowa 46, tel. 47 87 91, 47 87 92

tlx 81 53 31, fax 43 46 51

wrzesień 1993 r.

PRZEWIDYWANA FREKWENCJA I PREFERENCJE WYBORCZE

W dniach 23-24.08.1993 r. Ośrodek Badania Opinii Publicznej przeprowadził na losowej, reprezentatywnej próbie mieszkańców Polski* sondaż poświęcony m.in. przewidywanej frekwencji wyborczej oraz preferencjom wyborczym.

Na zadane respondentom pytanie, czy jest już Pan(i) zdecydowany(a) -"czy weźmie Pan(i) udział w wyborach 19 września?" uzyskano następujące wyniki.

	dane w % od ogółu badanych
- jestem zdecydowany(a) wziąć udział w wyborach	42,4
- jeszcze nie wiem, ale raczej wezmę udział w wyborach	31,1
- jeszcze nie wiem, ale raczej nie wezmę udziału w wyborach	16,1
- na pewno nie wezmę udziału w wyborach	10,4

Na podstawie powyższych danych można przewidywać, że minimalna frekwencja w wyborach 19 września wynosić będzie 42%, natomiast teoretycznie możliwa maksymalna frekwencja wynosiłaby 73% (suma odpowiedzi "jestem zdecydowany(a) wziąć udział w wyborach" oraz "jeszcze nie wiem, ale raczej wezmę udział"). Należy jednak stwierdzić, że frekwencja wyborcza na poziomie 70% jest bardzo mało prawdopodobna. Z dotychczasowych badań OBOP przeprowadzanych przed poprzednimi wyborami parlamentarnymi oraz wyborami prezydenckimi wynika, iż osoby deklarujące, że "raczej wezmą udział w wyborach" w większości ostatecznie nie biorą udziału w głosowaniu.

Inne pytanie zadane w omawianym sondażu brzmiało: "czy jest Pan(i) zdecydowany(a) na jaką partię, ugrupowanie odda Pan(i) swój głos w wyborach do Sejmu?"; pytanie to zadano tylko tym respondentom, którzy wcześniej stwierdzili, że zdecydowanie wezmą udział w wyborach lub że raczej wezmą udział.

Oto wyniki odpowiedzi:

* Z założonej 1500-osobowej próby zrealizowano 1077 wywiadów. Błąd statystyczny dla takiej liczebności próby wynosi $\pm 3,0$ dla rozkładu procentowego 50% do 50%.

	dane w % od ogółu badanych
- jestem już zdecydowany(a) na jakie ugrupowanie będę głosował(a)	25,2
- jeszcze nie jestem zdecydowany(a) choć już się nad tym zastanawia- łem(am)	27,8
- jeszcze się nad tym nie zastanawia- łem(am)	20,5

- pozostali (nie dotyczy)	26,5

Korelacja (skrzyżowanie) wyników odpowiedzi na dwa powyżej omówione pytania, pozwala bardziej wnikliwie zanalizować problem przypuszczalnej frekwencji wyborczej. Poniżej przedstawiono wyniki korelacji tych dwóch zmiennych.

	dane w % od ogółu badanych	
	zamiar udziału w wyborach:	
Czy zdecydowany(a) na kogo głosować:	zdecydowanie weźmie udział (42,4%)	raczej weźmie udział (31,1%)
- zdecydowany(a) (25,2%)	21,3%	3,9%
- jeszcze nie zdecydowany(a) ale zastanawia się (27,8%)	13,7%	14,1%
- jeszcze się nie zastanawiał(a) (20,5%)	7,4%	13,1%

Tak więc, wśród osób zdecydowanie chcących wziąć udział w wyborach odnotowujemy znacznie wyższy odsetek zdecydowanych na kogo będą głosować, niż wśród osób deklarujących, że "raczej wezmą udział". Z dość dużym prawdopodobieństwem można założyć, iż osoby deklarujące, że raczej wezmą udział w wyborach i jednocześnie twierdzące, że nie zastanawiali się na kogo głosować lub też, że zastanawiali się, ale jeszcze nie zdecydowali, faktycznie udziału w wyborach nie wezmą. Przy takim założeniu frekwencja wyborcza wynosiłaby około 46% (42,4% + 3,9%). Biorąc pod uwagę przedstawione powyżej dane można przewidywać, że frekwencja wyborcza zawierać się będzie między 42% a 46%.

Stopień frekwencji wyborczej może mieć dość znaczny wpływ na wyniki samych wyborów, ponieważ, jak wynika z danych przedstawianych poniżej, preferencje wyborcze kształtują się w sposób nieco odmienny wśród różnych kategorii (wyróżnianych ze względu na kryteria "zdecydowana - niezdecydowana") potencjalnego elektoratu.

Osobom już zdecydowanym na kogo chcą głosować zadano pytanie "na jaką partię, ugrupowanie będzie Pan(i) głosował(a)".

Natomiast osobom niezdecydowanym jeszcze na jakie ugrupowanie będą głosować, ale zastanawiającym się na tym zadano pytanie: "które ugrupowanie ma największą szansę, że odda Pan(i) na nie swój głos w wyborach do Sejmu?".

Poniżej przedstawione są wyniki odpowiedzi na każde z tych dwóch pytań oraz łączne wyniki odpowiedzi na te dwa pytania (uzyskane poprzez zsumowanie danych).

W kolumnie 1 przedstawione preferencje wyborcze osób zdecydowanych na jakie ugrupowanie chcą głosować (zarówno tych, którzy "zdecydowanie wezmą udział" w wyborach, jak i tych, którzy deklarowali, że "raczej wezmą udział").

W kolumnie 2 przedstawiono preferencje wyborcze osób jeszcze nie zdecydowanych na kogo będą głosować, ale zastanawiających się nad tym (zarówno tych, którzy "zdecydowanie wezmą udział w wyborach, jak i tych, którzy deklarowali, że "raczej wezmą udział").

Kolumna 3 jest sumą (średnią ważoną) kolumny 1 i 2, czyli przedstawia preferencje wyborcze osób zdecydowanych na kogo chcą głosować, jak i osób jeszcze niezdecydowanych, ale zastanawiających się nad tym (zarówno tych, którzy "zdecydowanie wezmą udział w wyborach, jak i tych, którzy deklarowali, że "raczej wezmą udział").

Ugrupowania uszeregowane alfabetycznie	dane w %		
	kolumna 1	kolumna 2	kolumna 3
1. BBWR - Bezpartyjny Blok Wspierania Reform	8,0	10,4	9,3
2. Katolicki Komitet Wyborczy "Ojczyzna"	3,4	4,6	3,9
3. Koalicja dla Rzeczypospolitej	1,1	1,7	1,4
4. KPN - Konfederacja Polski Niepodległej	7,6	6,7	7,2
5. Kongres Liberalno-Demokratyczny	3,8	5,8	4,8
6. NSZZ "Solidarność"	1,1	8,1	4,8
7. Partia "X"	1,5	1,4	1,4
8. Porozumienie Centrum - Zjednoczenie Polskie	1,1	2,1	1,6
9. PSL - Polskie Stronnictwo Ludowe	17,5	10,0	13,5
10. PSL - PL Polskie Stronnictwo Ludowe - Porozumienie Ludowe	1,5	3,9	2,7
11. Samoobrona	1,9	3,3	2,7
12. Sojusz Lewicy Demokratycznej	26,6	12,3	19,0
13. Unia Demokratyczna	18,3	15,0	16,5
14. Unia Polityki Realnej	0,8	1,9	1,4
15. Unia Pracy	5,7	12,1	9,2
- inne ugrupowania	-	0,6	0,4

Dane w kolumnie 1 dotyczą sytuacji bardzo niskiej frekwencji wyborczej (na poziomie 25%), dane z kolumny 3, przeciwnie, dotyczą sytuacji względnie wysokiej frekwencji wyborczej (na poziomie ponad 50%). Można zauważyć, że poszczególne ugrupowania tracą lub zyskują poparcie wyborcze zależnie od poziomu frekwencji. Przy wyższej frekwencji tracą przede wszystkim SLD, PSL i UD a zyskują UP, BBWR a także "Solidarność", KLD i inne ugrupowania.

Ostateczne wyniki wyborów, jak wynika z analizy przedstawionych powyżej danych, mogą zależeć w znacznym stopniu od poziomu frekwencji wyborczej. Należy jeszcze podkreślić, że zaprezentowane w tym komunikacie dane pochodzą z badania przeprowadzonego w ostatnim tygodniu sierpnia, do 19 września mogą jeszcze nastąpić istotne zmiany zarówno w zamiarach udziału w wyborach, jak i w preferencjach wyborczych elektoratu.